

Lovforslag nr. L 57. Fremsat den 23. januar 2002 af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v., lov om forsikringsvirksomhed og realkreditloven

(afskaffelse af offentlige repræsentanter i den finansielle sektor)

§ 1

I lov om banker og sparekasser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 787 af 4. september 2001, foretages følgende ændringer:

1. § 9, stk. 1, affattes således:

»Stk. 1. Bestyrelsen skal bestå af mindst 4 medlemmer, dog mindst 5, såfremt banken ikke har medarbejderrepræsentation.«.

2. § 13, stk. 1 og 2, ophæves og i stedet indsættes:

»Stk. 1. Bestyrelsen vælges af repræsentantskabet og skal bestå af mindst 4 medlemmer, dog mindst 5, såfremt sparekassen ikke har medarbejderrepræsentation. Bestyrelsen udpeges for højst 4 år af gangen.«.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

3. § 15 e, stk. 1, affattes således:

»Stk. 1. Bestyrelsen vælges af generalforsamlingen, jf. dog § 15 c, og skal bestå af mindst 4 medlemmer, dog mindst 5, såfremt andelskassen ikke har medarbejderrepræsentation.«.

4. § 15 j, stk. 1, affattes således:

»Stk. 1. Bestyrelsen vælges af generalforsamlingen eller, hvis sammenslutningens vedtægter bestemmer det, af repræsentantskabet. Bestyrelsen skal bestå af mindst 4 medlemmer, dog mindst 5, såfremt sammenslutningen ikke har medarbejderrepræsentation.«.

§ 2

I lov om forsikringsvirksomhed jf. lovbekendtgørelse nr. 696 af 15. juli 2001, foretages følgende ændringer:

1. § 83 ophæves.

§ 3

I realkreditloven jf. lovbekendtgørelse nr. 768 af 28. august 2001, foretages følgende ændringer:

1. § 14, stk. 1, affattes således:

»Stk. 1. Bestyrelsen skal bestå af mindst 4 medlemmer, dog mindst 5, såfremt realkreditinstituttet ikke har medarbejderrepræsentation.«.

§ 4

Loven træder i kraft dagen efter offentliggørelse i lovtidende.

§ 5

Bestyrelsesmedlemmer, som er udpeget af økonomiministeren henholdsvis økonomi- og erhvervsministeren, fortsætter med at varetage hvervet indtil den 31. december 2003, medmindre udnævnelsesperioden udløber forinden.

§ 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland men kan ved kongelig anordning sættes i kraft

for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indledning og baggrund

Ordningen med offentlige repræsentanter i bestyrelsen for danske finansielle virksomheder har i takt med udviklingen hen imod større åbenhed og gennemsigtighed på markederne udlevet sit formål.

Det kan ikke påvises, at den offentlige repræsentant har gjort en forskel, f.eks. i form af øget ansvarlighed i bestyrelsen. Ordningen har endvidere ikke været et værn mod kriser og ringe driftsmæssige resultater i virksomheden. Realiteten har altid været, at repræsentanten skulle varetage bestyrelshvervet på linje med de øvrige bestyrelsesmedlemmer, d.v.s. med samme rettigheder og pligter. Det er således f.eks. blevet slået fast ved domstolene, at den offentlige repræsentant ifalder det samme erstatningsansvar, som de øvrige bestyrelsesmedlemmer, selvom denne ikke nødvendigvis er i besiddelse af de samme kvalifikationer til varetagelse af hvervet.

I de større virksomheder har medarbejderne mulighed for at vælge medarbejderrepræsentanter til bestyrelsen, der fungerer som supplement til de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer. Medarbejderrepræsentanterne har ofte den fordel, at de kender virksomheden.

Som følge heraf udgør ordningen med offentlige repræsentanter en unødvendig ekstra økonomisk byrde for virksomhederne. Ordningen foreslås derfor afskaffet. Ved at afskaffe ordningen vil Danmark blive bragt på linje med de øvrige europæiske lande. Endvidere opnås der en forenkling af ledelsesreglerne for de finansielle virksomheder.

Når man afskaffer ordningen om offentlig repræsentation, kan dette have den utilsigtede konsekvens, at de bestyrelser, hvor der sidder medarbejderrepræsentanter, bliver større end de er i dag. Medarbejderne har ret til at besætte bestyrelsesposter, svarende til halvdelen af de generalforsamlingsvalgte. Er antallet af generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer ikke et lige tal rundes antallet af medarbejderrepræsentanter op, jf. aktieselskabslovens § 49, stk. 2. Der-

for nedsættes det lovmæssige mindstekrav til bestyrelsens størrelse fra 5 til 4, i de virksomheder, der har medarbejderrepræsentation i bestyrelsen.

Der er pt. tale om 217 offentlige repræsentanter i alt, fordelt på bestyrelserne i livs- og pensionselskaber, banker, sparekasser, andelskasser og realkreditinstitutter. Disse vil kunne fungere indtil udgangen af 2003, men dog ikke længere end til udløbet af deres udnævnelsesperiode.

Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Lovforslaget skønnes at medføre en besparelse på ½ HK-årsværk i Finanstilsynet. Besparelsen skønnes at være 200.000 kr.

Erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget vil for nogle virksomheder indebære en besparelse svarende til den offentlige repræsentants bestyrelshonorar. Lovforslaget medfører begrænsede administrative lettelser for de berørte virksomheder. Lovforslaget har været forelagt Center for Administrative Lettelser, der vurderer, at det i lyset af de begrænsede administrative konsekvenser, ikke er nødvendigt at ulejlige et virksomhedspanel med henblik på en nærmere opgørelse.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Høring

Lovforslaget har forud for fremsættelsen været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer: Advokatrådet, Amdsrådsforeningen i Danmark, Arbejdsministeriet, Den Danske Børsmæglerforening, Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederi-forening, Dansk AMP, Dansk Arbejdsgiverforening,

Dansk Aktionærforening, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Den Danske Finansanalytikerforening, Den Danske Fondsmæglerforening, Det Danske Handelskammer, Erhvervsdirektoratet, Finansforbundet, Finansministeriet, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Fondsrådet, Forbrugerrådet, Forbrugerombudsmanden, Foreningen af Firmapensionskasser, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Forsik-

ring & Pension, Garantifonden for indskydere og investorer, InvesteringsForeningsRådet, Justitsministeriet, Kommunernes Landsforening, Københavns Fondsbørs A/S, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), Realkreditrådet, Regionale Bankers Forening, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigsrevisionen, Sammenslutningen Danske Andelskasser, Statsministeriet, Skatteministeriet og Værdipapircentralen A/S.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser (merudgifter)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Lovforslaget skønnes at medføre en besparelse på 200.000 kr. pr. år for Finanstilsynet.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Besparelse svarende til den offentlige repræsentants bestyrelseshonorar for nogle virksomheder.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 - 4

Det foreslås, at ophæve kravet om, at mindst et medlem i bestyrelsen for banker, sparekasser, andelskasser og sammenslutninger af andelskasser skal være udpeget af det offentlige (økonomiministeren henholdsvis økonomi- og erhvervsministeren).

Det følger af § 49, stk. 2-4 i aktieselskabsloven, at hvis et selskab i de sidste 3 år gennemsnitligt har beskæftiget mindst 35 medarbejdere, har medarbejderne ret til - udover de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer blandt medarbejderne at vælge et antal bestyrelsesmedlemmer både i selskaber og disse selskabers moderselskab (medarbejder- og koncernrepræsentation). Medarbejderne har ret til at besætte bestyrelsesposter, svarende til halvdelen af de generalforsamlingsvalgte. Er antallet af bestyrelsesmedlemmer ikke et lige tal rundes antallet af medarbejderrepræsentanter op, jf. aktieselskabslovens § 49, stk. 2.

I henhold til de gældende regler skal der være minimum 5 bestyrelsesmedlemmer, hvoraf det ene er en offentlig repræsentant og de øvrige er valgt af generalforsamlingen. Herudover kommer medarbejderrepræsentanter. Når man afskaffer ordningen om offentlig repræsentation, kan dette have den utilsigtede konsekvens, at de bestyrelser, hvor der sidder medarbejderrepræsentanter, bliver større end de er i dag.

Det foreslås derfor, at antallet af generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer mindst skal udgøre 4 i de virksomheder, hvor der herudover er medarbejderrepræsentation. I de mindre selskaber, der har under 35 medarbejdere fastsættes antallet fortsat til mindst 5. Hvis medarbejderne ikke benytter deres ret til at vælge et antal bestyrelsesmedlemmer, er kravet til antallet af bestyrelsesmedlemmer ligeledes 5.

I aktieselskabsloven er mindstekravet til generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer 3. Når det er valgt at opretholde kravene om 4 (plus medarbejderrepræsentanter) henholdsvis 5 bestyrelsesmedlemmer i penge- og realkreditinstitutter, skyldes det, at en af bestyrelsens primære opgaver er at bevilge engage-

menter til kunder, hvorfor det af tilsynsmæssige grunde er vigtigt, at der er et tilstrækkeligt antal bestyrelsesmedlemmer i de situationer, hvor der foreligger inhabilitet og, at der i øvrigt er fornøden kompetence i beslutningsprocessen.

Til § 2

Se bemærkningerne til § 1 og de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Se bemærkningerne til § 1 og de almindelige bemærkninger.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter offentliggørelse i lovtidende.

Til § 5

Det foreslås, at offentlige repræsentanter, som på nuværende tidspunkt deltager i de respektive finan-

sielle virksomheders bestyrelser fortsætter hermed, indtil udløbet af den periode, for hvilken de er udpeget, dog senest indtil den 31. december 2003. Det betyder ligeledes, at såfremt en offentlig repræsentant udtræder af bestyrelsen eller hvis perioden for den offentlige repræsentant udløber inden, vil posten ikke blive genbesat.

I de tilfælde, hvor en virksomheds vedtægt er i strid med denne lov, vil disse bestemmelserne i vedtægterne ikke kunne håndhæves, idet loven altid gælder før vedtægterne. På trods af dette bør bestyrelsen snarest muligt søge vedtægterne ændret på generalforsamlingen.

Til § 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 9. Bestyrelsen skal bestå af mindst 5 medlemmer, hvoraf 1 medlem udnævnes af økonomiministeren.

§ 13. Bestyrelsen skal bestå af mindst 5 medlemmer, hvoraf et udnævnes af økonomiministeren, mens de øvrige vælges af repræsentantskabet.

Stk. 2. De bestyrelsesmedlemmer, der vælges af repræsentantskabet, udpeges for højst 4 år ad gangen.

Stk. 3. I tilfælde af afgang, hvorved antallet af de af repræsentantskabet valgte medlemmer kommer under 4, kan bestyrelsen supplere sig med nye medlemmer indtil førstkommende ordinære repræsentantskabsmøde. Et bestyrelsesmedlem kan til enhver tid udtræde af bestyrelsen eller afsættes af den, som har valgt eller udnævnt ham.

§ 15 e. Bestyrelsen skal bestå af mindst 5 medlemmer. 1 medlem udnævnes af økonomiministeren, såfremt andelskassen ikke er tilsluttet en sammenslutning efter kapitel 4 D. I øvrigt vælges medlemmerne af generalforsamlingen, jf. dog § 15 c.

Lovforslaget

§ 1

I lov om banker og sparekasser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 787 af 4. september 2001, foretages følgende ændringer:

1. § 9, stk. 1, affattes således:

»Stk. 1. Bestyrelsen skal bestå af mindst 4 medlemmer, dog mindst 5, såfremt banken ikke har medarbejderrepræsentation.«.

2. § 13, stk. 1 og 2, ophæves og i stedet indsættes:

»Stk. 1. Bestyrelsen vælges af repræsentantskabet og skal bestå af mindst 4 medlemmer, dog mindst 5, såfremt sparekassen ikke har medarbejderrepræsentation. Bestyrelsen udpeges for højst 4 år af gangen.«.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

3. § 15 e, stk. 1, affattes således:

»Stk. 1. Bestyrelsen vælges af generalforsamlingen, jf. dog § 15 c, og skal bestå af mindst 4 medlemmer, dog mindst 5, såfremt andelskassen ikke har medarbejderrepræsentation.«.

Gældende formulering

§ 15 j. Bestyrelsen skal bestå af mindst 5 medlemmer, hvor 1 medlem udnævnes af økonomiministeren, medens de øvrige medlemmer vælges af generalforsamlingen eller, hvis sammenslutningens vedtægter bestemmer det, af repræsentantskabet.

§ 83. I livs- og pensionsforsikringsaktieselskaber udnævner økonomiministeren et medlem af bestyrelsen.

§ 14. Bestyrelsen skal bestå af mindst 5 medlemmer, hvoraf økonomiministeren udnævner et medlem.

Lovforslaget

4. § 15 j, stk. 1, affattes således:

»*Stk. 1.* Bestyrelsen vælges af generalforsamlingen eller, hvis sammenslutningens vedtægter bestemmer det, af repræsentantskabet. Bestyrelsen skal bestå af mindst 4 medlemmer, dog mindst 5, såfremt sammenslutningen ikke har medarbejderrepræsentation.«.

§ 2

I lov om forsikringsvirksomhed jf. lovbekendtgørelse nr. 696 af 15. juli 2001, foretages følgende ændringer:

1. § 83 ophæves.

§ 3

I realkreditloven jf. lovbekendtgørelse nr. 768 af 28. august 2001, foretages følgende ændringer:

1. § 14, stk. 1, affattes således:

»*Stk. 1.* Bestyrelsen skal bestå af mindst 4 medlemmer, dog mindst 5, såfremt realkreditinstituttet ikke har medarbejderrepræsentation.«.

Til lovforslag nr. L 57. Skriftlig fremsættelse (23. januar 2002)

Økonomi- og Erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v., lov om forsikringsvirksomhed og realkreditloven. (Afskaffelse af offentlige repræsentanter i den finansielle sektor).

(Lovforslag nr. L 57).

Lovforslaget har til formål at ophæve ordningen med offentlige repræsentanter i finansielle virksomheder.

Ordningen med offentlige repræsentanter i bestyrelsen for danske finansielle virksomheder har i takt med udviklingen hen imod større åbenhed og gennemsigtighed på markederne udlevet sit formål.

Det kan ikke påvises, at den offentlige repræsentant har gjort en forskel, f.eks. i form af øget ansvarlighed i bestyrelsen. Ordningen har endvidere ikke været et værn mod kriser og ringe

driftsmæssige resultater i virksomheden. Realiteten har altid været, at repræsentanten skulle varetage bestyrelshvervet på linje med de øvrige bestyrelsesmedlemmer, d.v.s. med samme retigheder og pligter.

Som følge heraf udgør ordningen med offentlige repræsentanter en unødvendig ekstra byrde for virksomhederne. Ordningen foreslås derfor afskaffet. Ved at afskaffe ordningen vil Danmark blive bragt på linje med de øvrige europæiske lande. Endvidere opnås der en forenkling af ledelsesreglerne for de finansielle virksomheder.

Der er pt. tale om 217 offentlige repræsentanter i alt, fordelt på bestyrelserne i livs- og pensionselskaber, banker, sparekasser, andelskasser og realkreditinstitutter. Disse vil kunne fungere indtil udgangen af 2003, men dog ikke længere end til udløbet af deres udnævnelsesperiode.

Med disse bemærkninger og idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne til dette, skal jeg anbefale forslaget til det høje Tings velvillige behandling.